

Capitolul II

Procedura de soluționare a cererilor în contenciosul administrativ

Art. 7. Procedura prealabilă. (1)¹⁾ Înainte de a se adresa instanței de contencios administrativ competente, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim printr-un act administrativ individual trebuie să solicite autorității publice emitente sau autorității ierarhic superioare, dacă aceasta există, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, a acestuia.

(1)²⁾ În cazul actului administrativ normativ, plângerea prealabilă poate fi formulată oricând.

(2) Prevederile alin. (1) sunt aplicabile și în ipoteza în care legea specială prevede o procedură administrativ-jurisdicțională, iar partea nu a optat pentru aceasta.

(3) Este îndreptățită să introducă plângere prealabilă și persoana vătămată într-un drept al său sau într-un interes legitim, printr-un act administrativ cu caracter individual, adresat altui subiect de drept, din momentul în care a luat cunoștință, pe orice cale, de existența acestuia, în limitele termenului de 6 luni prevăzut la alin. (7).

(4) Plângerea prealabilă, formulată potrivit prevederilor alin. (1), se soluționează în termenul prevăzut la art. 2 alin. (1) lit. g).

(5)³⁾ În cazul acțiunilor introduse de prefect, Avocatul Poporului, Ministerul Public, Agenția Națională a Funcționarilor Publici sau al celor care privesc cererile persoanelor vătămate prin ordonanțe sau dispoziții din ordonanțe, precum și în cazurile prevăzute la art. 2 alin. (2) și la art. 4 nu este obligatorie plângerea prealabilă.

(6) Plângerea prealabilă în cazul acțiunilor care au ca obiect contracte administrative are semnificația concilierii în cazul litigiilor comerciale, dispozițiile Codului de procedură civilă fiind aplicabile în mod corespunzător. În acest caz, plângerea trebuie făcută în termenul de 6 luni prevăzut la alin. (7), care va începe să curgă:

- a) de la data încheierii contractului, în cazul litigiilor legate de încheierea lui;
- b) de la data modificării contractului sau, după caz, de la data refuzului cererii de modificare făcute de către una dintre părți, în cazul litigiilor legate de modificarea contractului;
- c) de la data încălcării obligațiilor contractuale, în cazul litigiilor legate de executarea contractului;
- d) de la data expirării duratei contractului sau, după caz, de la data apariției oricărei alte cauze care atrage stingerea obligațiilor contractuale, în cazul litigiilor legate de încetarea contractului;
- e) de la data constatării caracterului interpretabil al unei clauze contractuale, în cazul litigiilor legate de interpretarea contractului.

(7) Plângerea prealabilă în cazul actelor administrative unilaterale se poate introduce, pentru motive temeinice, și peste termenul prevăzut la alin. (1), dar nu mai târziu de 6 luni de la data emiterii actului. Termenul de 6 luni este termen de prescripție.

- **N.N.** Art. 7 alin. (4), „Plângerea prealabilă, formulată potrivit prevederilor alin. (1), se soluționează în termenul prevăzut la art. 2 alin. (1) lit. g)”, se referă, în fapt, la termenul prevăzut la art. 2 alin. (1) lit. h), întrucât art. 2 alin. (1) a fost modificat prin L. nr. 262/2007 (M. Of. nr. 510 din 30 iulie 2007), textul lit. g) fiind preluat, ca urmare a acestei modificări, de către lit. h), legiuitorul omițând să efectueze modificarea corespunzătoare în textul alin. (4) al art. 7.

¹⁾ Alin. (1) al art. 7 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 7 din L. nr. 262/2007.

²⁾ Alin. (1)¹⁾ al art. 7 a fost introdus prin art. I pct. 8 din L. nr. 262/2007.

³⁾ Alin. (5) și (6) ale art. 7 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin art. I pct. 9 din L. nr. 262/2007.

● **NECONSTITUȚIONALITATE. D.C.C. nr. 797/2007:** „2. Admite excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 alin. (7) din L. contenciosului administrativ nr. 554/2004 (...) și constată că textul de lege este neconstituțional în măsura în care termenul de 6 luni de la data emiterii actului se aplică plângerii prealabile formulate de persoana vătămată într-un drept al său sau într-un interes legitim, printr-un act administrativ cu caracter individual, adresat altui subiect de drept”.

A se vedea și: **D.C.C. nr. 409/2004** referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 5 din L. contenciosului administrativ nr. 29/1990, ale art. 109 alin. (2) din CPC și ale art. 174-187 din CPF (M. Of. nr. 1063 din 16 noiembrie 2004); **D.C.C. nr. 478/2004** asupra excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 178 din O.G. nr. 92/2003 privind CPF (M. Of. nr. 69 din 20 ianuarie 2005); **D.C.C. nr. 63/2006** referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 184 alin. (1) lit. a) și alin. (3) din O.G. nr. 92/2003 privind CPF (M. Of. nr. 239 din 16 martie 2006); **D.C.C. nr. 563/2006** referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 177 alin. (1) din O.G. nr. 92/2003 privind CPF (M. Of. nr. 673 din 4 august 2006) – privind calificarea naturii juridice a contestațiilor formulate împotriva actelor administrative fiscale, respectiv recursuri grațioase ori ierarhice.

● **DISPOZIȚII CONEXE. NCPN (Noul Cod de procedură civilă): „Art. 193. Procedura prealabilă.** (1) Sesizarea instanței se poate face numai după îndeplinirea unei proceduri prealabile, dacă legea prevede în mod expres aceasta. Dovada îndeplinirii procedurii prealabile se va anexa la cererea de chemare în judecată. (2) Neîndeplinirea procedurii prealabile nu poate fi invocată decât de către pârât prin întâmpinare, sub sancțiunea decăderii. (3) La sesizarea instanței cu dezbaterea procedurii succesionale, reclamantul va depune o încheiere emisă de notarul public cu privire la verificarea evidențelor succesionale prevăzute de Codul civil. În acest caz, neîndeplinirea procedurii prealabile va fi invocată de către instanță, din oficiu, sau de către pârât”.

NCPN: „T. VIII. Soluționarea contestațiilor formulate împotriva actelor administrative fiscale.

Cap. I. Dreptul la contestație. Art. 268. Posibilitatea de contestare. (1) Împotriva titlului de creanță, precum și împotriva altor acte administrative fiscale se poate formula contestație potrivit prezentului titlu. Contestația este o cale administrativă de atac și nu înlătură dreptul la acțiune al celui care se consideră lezată în drepturile sale printr-un act administrativ fiscal. (2) Este îndreptățit la contestație numai cel care consideră că a fost lezată în drepturile sale printr-un act administrativ fiscal. (3) Baza de impozitare și creanța fiscală stabilite prin decizie de impunere se contestă numai împreună. (4) Pot fi contestate în condițiile alin. (3) și deciziile de nemodificare a bazei de impozitare prin care nu sunt stabilite creanțe fiscale. (5) În cazul deciziilor referitoare la baza de impozitare, reglementate potrivit art. 99 alin. (1) [a] când venitul impozabil este realizat de mai multe persoane. Decizia cuprinde și repartizarea venitului impozabil pe fiecare persoană care a participat la realizarea venitului; b) când sursa venitului impozabil se află pe raza altui organ fiscal decât cel competent teritorial. În acest caz, competența de a stabili baza de impozitare o deține organul fiscal pe raza căruia se află sursa venitului, contestația se poate depune de orice persoană care participă la realizarea venitului. (6) Bazele de impozitare constatate separat într-o decizie referitoare la baza de impozitare pot fi atacate numai prin contestarea acestei decizii.

Art. 269. Forma și conținutul contestației. (1) Contestația se formulează în scris și va cuprinde: a) datele de identificare a contestatorului; b) obiectul contestației; c) motivele de fapt și de drept; d) dovezile pe care se întemeiază; e) semnătura contestatorului sau a împuternicitului acestuia. Dovada calității de împuternicit al contestatorului, persoană fizică sau juridică, se face potrivit legii. (2) Obiectul contestației îl constituie numai sumele și măsurile stabilite și înscrise de organul fiscal în titlul de creanță sau în actul administrativ fiscal atacat. (3) În contestațiile care au ca obiect sume se specifică cuantumul sumei totale contestate, individualizată pe categorii de creanțe fiscale, precum și accesorii ale acestora. În situația în care se constată nerespectarea acestei obligații, organul fiscal de soluționare competent solicită contestatorului, în scris, ca acesta să precizeze, în termen de 5 zile de la comunicarea solicitării, cuantumul sumei contestate, individualizată. În cazul în care contestatorul nu comunică suma, se consideră contestat întregul act administrativ fiscal atacat. (4) Contestația se depune la organul fiscal emitent al actului administrativ atacat și nu este supusă taxelor extrajudiciare de timbru. **Art. 270. Termenul de depunere a contestației.** (1) Contestația se depune în termen de 45 de zile de la data comunicării

actului administrativ fiscal, sub sancțiunea decăderii. (2) În cazul în care contestația nu este depusă la organul fiscal emitent, aceasta se înaintează, în termen de cel mult 5 zile de la data primirii, organului fiscal emitent al actului administrativ atacat. (3) În cazul în care competența de soluționare nu aparține organului emitent al actului administrativ fiscal atacat, contestația se înaintează de către acesta, în termen de 5 zile de la înregistrare, organului de soluționare competent. (4) Dacă actul administrativ fiscal nu conține elementele prevăzute la art. 46 alin. (2) lit. i) [posibilitatea de a fi contestat, termenul de depunere a contestației și organul fiscal la care se depune contestația], contestația poate fi depusă, în termen de 3 luni de la data comunicării actului administrativ fiscal, la organul fiscal emitent al actului administrativ atacat. **Art. 271. Retragerea contestației.** (1) Contestația poate fi retrasă de către contestator până la soluționarea acesteia. În acest caz, organul de soluționare competent comunică contestatorului decizia prin care se ia act de renunțarea la contestație. (2) Prin retragerea contestației nu se pierde dreptul de a se înainta o nouă contestație în interiorul termenului prevăzut la art. 270. **Cap. II. Competența de soluționare a contestațiilor. Decizia de soluționare. Art. 272. Organul competent.** (1) Contestațiile formulate împotriva deciziilor de impunere, a actelor administrative fiscale asimilate deciziilor de impunere, a deciziilor pentru regularizarea situației emise în conformitate cu legislația în materie vamală, a măsurii de diminuare a pierderii fiscale stabilite prin decizie de modificare a bazei de impunere, precum și împotriva deciziei de reverificare se soluționează de către structurile specializate de soluționare a contestațiilor. (2) Structurile specializate de soluționare a contestațiilor din cadrul direcțiilor generale regionale ale finanțelor publice în a căror rază teritorială își au domiciliul fiscal contestatarii sunt competente pentru soluționarea contestațiilor ce au ca obiect: a) creanțe fiscale în cuantum de până la 1 milion lei; b) măsura de diminuare a pierderii fiscale în cuantum de până la 1 milion lei; c) deciziile de reverificare, cu excepția celor pentru care competența de soluționare aparține direcției generale prevăzute la alin. (5); d) creanțele fiscale accesorii, indiferent de cuantum, aferente creanțelor fiscale principale stabilite prin decizii de impunere/acte administrative fiscale asimilate deciziilor de impunere contestate și pentru care competența de soluționare a contestației revine structurii specializate de soluționare a contestațiilor din cadrul direcțiilor generale regionale ale finanțelor publice. (3) Structura specializată de soluționare a contestațiilor din cadrul Direcției Generale de Administrare a Marilor Contribuabili este competentă să soluționeze contestațiile formulate de marii contribuabili ce au ca obiect: a) creanțe fiscale în cuantum de până la 1 milion lei; b) măsura de diminuare a pierderii fiscale în cuantum de până la 1 milion lei; c) deciziile de reverificare, cu excepția celor pentru care competența de soluționare aparține direcției generale prevăzute la alin. (5); d) creanțele fiscale accesorii, indiferent de cuantum, aferente creanțelor fiscale principale stabilite prin decizii de impunere/acte administrative fiscale asimilate deciziilor de impunere contestate și pentru care competența de soluționare a contestației revine structurii specializate de soluționare a contestațiilor din cadrul Direcției Generale de Administrare a Marilor Contribuabili. (4) Contestațiile formulate de contribuabilii nerezidenți care nu au pe teritoriul României un sediu permanent ce au ca obiect creanțe fiscale în cuantum de până la 1 milion lei se soluționează de structura specializată de soluționare a contestațiilor din cadrul direcțiilor generale regionale ale finanțelor publice/Direcția Generală de Administrare a Marilor Contribuabili competentă pentru administrarea creanțelor respectivului contribuabil nerezident. (5) Direcția generală de soluționare a contestațiilor din cadrul ANAF este competentă pentru soluționarea contestațiilor care au ca obiect: a) creanțe fiscale în cuantum de 1 milion lei sau mai mare; b) măsura de diminuare a pierderii fiscale în cuantum de 1 milion lei sau mai mare; c) creanțe fiscale și măsura de diminuare a pierderii fiscale indiferent de cuantum, precum și decizia de reverificare, în cazul contestațiilor formulate de contribuabili împotriva actelor emise de organele fiscale din aparatul central al ANAF; d) creanțele fiscale accesorii, indiferent de cuantum, aferente creanțelor fiscale principale stabilite prin decizii de impunere/acte administrative fiscale asimilate deciziilor de impunere contestate și pentru care competența de soluționare a contestației revine Direcției generale de soluționare a contestațiilor din cadrul ANAF. (6) Contestațiile formulate împotriva altor acte administrative fiscale decât cele prevăzute la alin. (1) se soluționează de

către organele fiscale emitente. (7) Competența de soluționare a contestațiilor formulate împotriva actelor administrative fiscale se poate delega altui organ de soluționare, în condițiile stabilite prin ordinul președintelui ANAF. Contestatorul și persoanele introduse în procedura de soluționare a contestației sunt informați cu privire la schimbarea competenței de soluționare a contestației. (8) Contestațiile formulate împotriva actelor administrative fiscale emise de organele fiscale locale se soluționează de către aceste organe fiscale. (9) Contestațiile formulate împotriva actelor administrative fiscale emise de alte autorități publice care, potrivit legii, administrează creanțe fiscale se soluționează de către aceste autorități. **Art. 273. Decizia de soluționare.** (1) În soluționarea contestației, organul de soluționare competent se pronunță prin decizie. (2) Decizia emisă în soluționarea contestației este definitivă în sistemul căilor administrative de atac și este obligatorie pentru organul fiscal emitent al actelor administrative fiscale contestate. **Art. 274. Forma și conținutul deciziei de soluționare a contestației.** (1) Decizia de soluționare a contestației se emite în formă scrisă și cuprinde: preambulul, considerentele și dispozitivul. (2) Preambulul cuprinde: denumirea organului investit cu soluționarea, datele de identificare ale contestatorului, numărul de înregistrare a contestației la organul de soluționare competent, obiectul cauzei, precum și sinteza susținerilor părților atunci când organul competent de soluționare a contestației nu este organul emitent al actului atacat. (3) Considerentele cuprind motivele de fapt și de drept care au format convingerea organului de soluționare competent în emiterea deciziei. (4) Dispozitivul cuprinde soluția pronunțată, calea de atac, termenul în care aceasta poate fi exercitată și instanța competentă. (5) Decizia se semnează de către conducătorul structurii de soluționare a contestației ori conducătorul organului fiscal emitent al actului administrativ atacat sau de înlocuitorii acestora, după caz. **Cap. III. Dispoziții procedurale. Art. 275. Introducerea altor persoane în procedura de soluționare.** (1) Organul de soluționare competent poate introduce, din oficiu sau la cerere, în soluționarea contestației, după caz, alte persoane ale căror interese juridice de natură fiscală sunt afectate în urma emiterii deciziei de soluționare a contestației. Înainte de introducerea altor persoane, contestatorul va fi ascultat conform art. 9. (2) Persoanele care participă la realizarea venitului în sensul art. 268 alin. (5) și nu au înaintat contestație vor fi introduse din oficiu. (3) Persoanele introduse în procedura de contestație i se vor comunica toate cererile și declarațiile celorlalte părți. Această persoană are drepturile și obligațiile părților rezultate din raportul juridic fiscal ce formează obiectul contestației și are dreptul să înainteze propriile sale cereri. (4) Dispozițiile NCPC, rep., ref. la intervenția forțată și voluntară sunt aplicabile. **Art. 276. Soluționarea contestației.** (1) În soluționarea contestației organul competent verifică motivele de fapt și de drept care au stat la baza emiterii actului administrativ fiscal. Analiza contestației se face în raport cu susținerile părților, cu dispozițiile legale invocate de acestea și cu documentele existente la dosarul cauzei. Soluționarea contestației se face în limitele sesizării. (2) Organul de soluționare competent, pentru lămurirea cauzei, poate solicita: a) punctul de vedere al direcțiilor de specialitate din cadrul MFP, ANAF sau al altor instituții și autorități competente să se pronunțe în cauzele respective; b) efectuarea, de către organele competente, a unei constatări la fața locului în condițiile art. 65 [(1) În condițiile legii, organul fiscal poate efectua o constatare la fața locului, întocmind în acest sens proces-verbal de constatare. (2) Procesul-verbal cuprinde cel puțin următoarele elemente: a) data și locul unde este încheiat; b) numele, prenumele și calitatea persoanei împuternicite, precum și denumirea organului fiscal din care face parte aceasta; c) temeiul legal în baza căruia s-a efectuat constatarea la fața locului; d) constatările efectuate la fața locului; e) susținerile contribuabilului/plătitorului, ale experților sau ale altor persoane care au participat la efectuarea constatării; f) semnătura persoanei împuternicite, precum și a persoanelor prevăzute la lit. e). În caz de refuz al semnării de către persoanele prevăzute la lit. e), se face mențiune despre aceasta în procesul-verbal; g) alte mențiuni considerate relevante. (3) Contribuabilul/Plătitorul are obligația să permită persoanelor împuternicite de organul fiscal pentru a efectua o constatare la fața locului, precum și experților folosiți pentru această acțiune intrarea acestora pe terenuri, în încăperi și în orice alte incinte, în măsura în care acest lucru este necesar pentru a face constatări în interes fiscal. (4) Deținătorii terenurilor ori incintelor respective trebuie înștiințați într-un termen rezonabil despre constatare, cu excepția controlului inopinat. Persoanele fizice trebuie informate asupra dreptului de a refuza intrarea în domiciliu sau reședință. (5) În caz de refuz, intrarea în domiciliul sau în reședința persoanei fizice se face cu autorizarea instanței judecătorești competente, dispozițiile priv. ordonanța președințială din NCPC, rep., fiind aplicabile. (6) La cererea organului fiscal,

organele de poliție, jandarmerie ori alți agenți ai forței publice sunt obligați să îi acorde sprijinul pentru aplicarea prevederilor prezentului articol]. (3) Prin soluționarea contestației nu se poate crea o situație mai grea contestatorului în propria cale de atac. (4) Contestatorul, intervenienții sau împuterniciții acestora poate/pot să depună probe noi în susținerea cauzei. În această situație, organului fiscal emitent al actului administrativ fiscal atacat sau organului care a efectuat activitatea de control, după caz, i se oferă posibilitatea să se pronunțe asupra acestora. (5) Contestatorul poate solicita organului de soluționare competent susținerea orală a contestației. În acest caz, organul de soluționare fixează un termen pentru care convoacă contestatorul, intervenienții sau împuterniciții acestora. Această solicitare poate fi adresată organului de soluționare competent în termen de cel mult 30 de zile de la data înregistrării contestației, sub sancțiunea decăderii. (6) Organul de soluționare competent se pronunță mai întâi asupra excepțiilor de procedură și asupra celor de fond, iar, când se constată că acestea sunt întemeiate, nu se mai procedează la analiza pe fond a cauzei. (7) Contestațiile formulate potrivit prezentului titlu se soluționează în termenul prevăzut la art. 77 [45 zile].

Art. 277. Suspendarea procedurii de soluționare a contestației pe cale administrativă. (1) Organul de soluționare competent poate suspenda, prin decizie motivată, soluționarea cauzei atunci când: a) organul care a efectuat activitatea de control a sesizat organele în drept cu privire la existența indicilor săvârșirii unei infracțiuni în legătură cu mijloacele de probă privind stabilirea bazei de impozitare și a cărei constatare ar avea o înrăurire hotărâtoare asupra soluției ce urmează să fie dată în procedură administrativă; b) soluționarea cauzei depinde, în tot sau în parte, de existența ori inexistența unui drept care face obiectul unei alte judecăți. (2) La cererea contestatorului, organul de soluționare competent suspendă procedura și stabilește termenul până la care aceasta se suspendă. Termenul de suspendare nu poate fi mai mare de 6 luni de la data acordării. Suspendarea poate fi solicitată o singură dată. (3) Procedura administrativă este reluată la încetarea motivului care a determinat suspendarea sau, după caz, la expirarea termenului stabilit de organul de soluționare competent potrivit alin. (2), indiferent dacă motivul care a determinat suspendarea a încetat ori nu. (4) Hotărârea definitivă a instanței penale prin care se soluționează acțiunea civilă este opozabilă organelor de soluționare competente, cu privire la sumele pentru care statul s-a constituit parte civilă.

Art. 278. Suspendarea executării actului administrativ fiscal. (1) Introducerea contestației pe calea administrativă de atac nu suspendă executarea actului administrativ fiscal. (2) Dispozițiile prezentului articol nu aduc atingere dreptului contestatorului de a cere suspendarea executării actului administrativ fiscal, în temeiul L. nr. 554/2004, cu modif. și compl. ult. Instanța competentă poate suspenda executarea, dacă se depune o cauciune, după cum urmează: a) de 10%, dacă această valoare este până la 10.000 lei; b) de 1.000 lei plus 5% pentru ceea ce depășește 10.000 lei; c) de 5.500 lei plus 1% pentru ceea ce depășește 100.000 lei; d) de 14.500 lei plus 0,1% pentru ceea ce depășește 1.000.000 lei; e) 1.000 lei, dacă obiectul contestației nu este evaluabil în bani. (3) În cazul suspendării executării actului administrativ fiscal, dispusă de instanțele de judecată în baza prevederilor L. nr. 554/2004, cu modif. și compl. ult., toate efectele actului administrativ fiscal sunt suspendate până la încetarea acestora și obligațiile fiscale nu se înscriu în certificatul de atestare fiscală. Aceste efecte privesc atât obligațiile fiscale principale individualizate în actul administrativ suspendat la executare, cât și obligațiile fiscale accesorii aferente acestora, chiar dacă aceste obligații fiscale accesorii sunt individualizate în acte administrative fiscale care nu sunt suspendate la executare. (4) Prin excepție de la prevederile art. 173 [Dispoziții generale privind dobânzi și penalități de întârziere] și ale art. 181 [Penalitatea de nedeclarare în cazul creanțelor fiscale administrate de organul fiscal central], în cazul în care instanța judecătorească de contencios administrativ admite cererea contribuabilului/plătitorului de suspendare a executării actului administrativ fiscal, potrivit prevederilor L. nr. 554/2004, cu modif. și compl. ult., nu se datorează penalități de întârziere sau penalități de nedeclarare pe perioada suspendării. În cazul creanțelor administrate de organul fiscal local, pe perioada suspendării se datorează majorări de întârziere de 0,5% pe lună sau pe fracțiune de lună, reprezentând echivalentul prejudiciului. (5) Suspendarea executării actului administrativ fiscal dispusă potrivit art. 14 L. nr. 554/2004, cu modif. și compl. ult., încetează de drept și fără nicio formalitate dacă acțiunea în anularea actului

administrativ fiscal nu a fost introdusă în termen de 60 de zile de la data comunicării deciziei de soluționare a contestației. (6) În cazul în care s-a formulat o cerere de suspendare a actului administrativ fiscal în temeiul art. 14 L. contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modif. și compl. ult., iar cauțiunea prevăzută la alin. (2) este deja consemnată la dispoziția instanței, nu este necesară consemnarea unei noi cauțiuni în situația în care se solicită suspendarea actului administrativ fiscal în temeiul art. 15 L. nr. 554/2004, cu modif. și compl. ult., cu condiția ca, la data pronunțării asupra cererii de suspendare în temeiul art. 15 L. nr. 554/2004, cauțiunea să fie consemnată efectiv la dispoziția instanței. **Cap. IV. Soluții asupra contestației. Art. 279. Soluții asupra contestației.** (1) Prin decizie contestația poate fi admisă, în totalitate sau în parte, ori respinsă. (2) În cazul admiterii contestației se decide, după caz, anularea totală sau parțială a actului atacat. (3) Prin decizie se poate desființa, total sau parțial, actul administrativ atacat în situația în care, din documentele existente la dosar și în urma demersurilor întreprinse la organul fiscal emitent, nu se poate stabili situația de fapt în cauza supusă soluționării prin raportare la temeiurile de drept invocate de organul competent și de contestator. În acest caz, organul fiscal competent urmează să încheie un nou act administrativ fiscal care trebuie să aibă în vedere strict considerentele deciziei de soluționare a contestației. Pentru un tip de creanță fiscală și pentru o perioadă supusă impozitării, desființarea actului administrativ fiscal se poate pronunța o singură dată. (4) Soluția de desființare este pusă în executare în termen de 60 de zile de la data comunicării deciziei în cazul contribuabililor mari și mijlocii și în termen de 30 zile în cazul celorlalți contribuabili, iar noul act administrativ fiscal emis vizează strict aceeași perioadă și același obiect al contestației pentru care s-a pronunțat soluția de desființare. (5) Prin decizie se poate suspenda soluționarea cauzei, în condițiile prevăzute de art. 277. (6) Prin decizie se poate constata nulitatea actului atacat. (7) În cazul soluțiilor de desființare, dispozițiile art. 129 alin. (3) [Refacerea inspecției fiscale și emiterea noului act administrativ-fiscal sunt posibile chiar dacă pentru perioadele și obligațiile fiscale vizate de refacere s-a anulat rezerva verificării ulterioare la împlinirea termenului de prescripție a dreptului de a stabili creanțe fiscale sau ca urmare a inspecției fiscale ori a verificării situației fiscale personale] se aplică în mod corespunzător pentru toate categoriile de acte administrativ-fiscale contestate, chiar dacă la data referirii inspecției/controlului termenul de prescripție ar fi împlinit. **Art. 280. Respingerea contestației pentru neîndeplinirea condițiilor procedurale.** (1) Dacă organul de soluționare competent constată neîndeplinirea unei condiții procedurale, contestația se respinge fără a se proceda la analiza pe fond a cauzei. (2) Contestația nu poate fi respinsă dacă poartă o denumire greșită. **Art. 281. Comunicarea deciziei și calea de atac.** (1) Decizia privind soluționarea contestației se comunică contestatorului, persoanelor introduse în procedura de soluționare a contestației, precum și organului fiscal emitent al actului administrativ atacat. (2) Deciziile emise în soluționarea contestațiilor împreună cu actele administrative fiscale la care se referă pot fi atacate de către contestator sau de către persoanele introduse în procedura de soluționare a contestației, la instanța judecătorească de contencios administrativ competentă, în condițiile legii. (3) În situația atacării la instanța judecătorească de contencios administrativ competentă potrivit alin. (2) a deciziei prin care s-a dispus desființarea, încheierea noului act administrativ fiscal ca urmare a soluției de desființare emise în procedura de soluționare a contestației se face în termen de 60 de zile în cazul contribuabililor mari și mijlocii și în termen de 30 zile în cazul celorlalți contribuabili, de la data aducerii la cunoștința organului fiscal a deciziei de desființare. (4) În situația în care instanța judecătorească de contencios administrativ competentă potrivit alin. (2) admite, în totalitate sau în parte, acțiunea prevăzută la alin. (3), organul fiscal emitent anulează în mod corespunzător noul act administrativ fiscal, precum și, după caz, actele administrative subsecvente, iar contestatorul este pus în situația anterioară emiterii deciziei de desființare. (5) În situația nesoluționării contestației în termen de 6 luni de la data depunerii contestației, contestatorul se poate adresa, pentru anularea actului, instanței de contencios administrativ competente potrivit L. nr. 554/2004, cu modif. și compl. ult. La calculul termenului de 6 luni nu se iau în considerare perioadele prevăzute la art. 77 alin. (2) În situațiile în care, pentru soluționarea cererii, este necesară administrarea de probe suplimentare relevante pentru luarea deciziei, acest termen se prelungește cu perioada cuprinsă între data solicitării probelor și data obținerii acestora, dar nu mai mult de: a) două luni, în cazul în care

sunt solicitate probe suplimentare de la contribuabilul/plătitor solicitant; b) 3 luni, în cazul în care sunt solicitate probe suplimentare de la autoritățile sau instituțiile publice ori de la terțe persoane din România; c) 6 luni, în cazul în care sunt solicitate probe suplimentare de la autoritățile fiscale din alte state, potrivit legii și nici cele în care procedura de soluționare a contestației este suspendată potrivit art. 277. (6) Procedura de soluționare a contestației încetează la data la care organul fiscal a luat la cunoștință de acțiunea în contencios administrativ formulată de contribuabil/plătitor. (7) În situația atacării la instanța judecătorească de contencios administrativ competentă potrivit alin. (2) a deciziei prin care s-a respins contestația de către organul fiscal fără ca acesta să intre în cercetarea fondului raportului juridic fiscal, dacă instanța constată că soluția adoptată de către organul fiscal este nelegală și/sau netemeinică, se va pronunța și asupra fondului raportului juridic fiscal". A se vedea și **Instrucțiuni pt. aplic. T. VIII NCPF** (OPANAF nr. 3741/2015 – M. Of. nr. 975 din 29 decembrie 2015) [● **BIBLIOGRAFIE**. Pt. dispozițiile NCPF ref. la intervenția forțată, intervenția voluntară, ordonanța președințială, a se vedea **Codul de procedură civilă și legislație conexă. Ediție Premium** (îngrij. de prof. univ. dr. **D. Lupășcu**), Ed. Universul Juridic, Colecția „Pro lege”, 2017].

A se vedea și **art. 47 L. nr. 317/2004** (sub art. 1 LCA).

● **JURISPRUDENTĂ. Dec. ICCJ (SCAF) nr. 1447/2010** (www.scj.ro): „Contestația ca și cale administrativă de atac este sinonimă plângerii prealabile reglementate de art. 7 L. nr. 554/2004. Decizia adoptată în soluționarea contestației este un act administrativ, care se pronunță în cadrul unui recurs administrativ și nu un act administrativ jurisdicțional, întrucât procedura contestației nu se circumscrie noțiunii de jurisdicție administrativă, reglementată de art. 6 L. nr. 554/2004, așa cum greșit susține recurenta. În acest context, ICCJ precizează că jurisdicția administrativă este definită ca fiind acea activitate de soluționare cu putere de adevăr legal, de către un organ de stat independent față de părțile în litigiu a unor conflicte juridice ce le-au fost date în competență prin lege, activitate care se finalizează printr-un act jurisdicțional, împotriva căruia sunt prevăzute căi de atac. Actul administrativ jurisdicțional se emite de o autoritate administrativă independentă, investită cu atribuții de jurisdicție administrativă. În cazul deciziilor adoptate în soluționarea contestației, organul administrativ nu îndeplinește cerința de independență față de părți, procedura soluționării contestației fiind atribuită însuși organului care a emis actul fiscal sau organului ierarhic superior. În consecință procedura de contestare reglementată în CPF este o procedură administrativă prealabilă, iar parcurgerea acestei căi administrative de atac reprezintă o condiție de admisibilitate a acțiunii în contencios administrativ. Contestația administrativă nu înlătură dreptul la acțiune, așa cum prevede art. 205 CPF, dar aceiași text face trimitere la exercitarea acțiunii în condițiile legii. Ori, una dintre condițiile de exercitare a acțiunii reglementate în legea contenciosului administrativ este aceea a îndeplinirii procedurii prealabile și mai mult în cazul actelor administrativ-fiscale obiectul controlului judiciar îl constituie deciziile emise în soluționarea contestațiilor, așa cum rezultă din dispozițiile art. 218 CPF”. **Dec. ICCJ (SCAF) nr. 318/2011** (www.scj.ro): „Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este o autoritate de stat, în domeniul discriminării, autonomă, care își desfășoară activitatea în mod independent. În vederea constatării unei fapte de discriminare, Consiliul sesizat de o anumită parte, citează părțile, analizează faptele investigate pe baza oricăror mijloace de probă și pronunță o hotărâre de soluționare a sesizării. Având în vedere caracteristicile procedurii, aceasta se circumscrie activității jurisdicționale și ca urmare actul pronunțat de CNCD este un act administrativ jurisdicțional. Actul administrativ jurisdicțional se contestă potrivit legii speciale și nu intră sub incidența art. 7 L. nr. 554/2004, în sensul că pentru aceste acte nu se mai efectuează procedura prealabilă. Potrivit art. 7 L. nr. 554/2004 se formulează recursul grațios sau ierarhic, după caz, în cazul vătămării unui drept sau interes legitim printr-un act administrativ individual sau normativ. Actul administrativ individual sau normativ este emis de o autoritate publică, în regim de putere publică, în vederea organizării executării legii, care dă naștere, modifică sau stinge raporturi juridice. În cazul actului administrativ jurisdicțional, așa cum s-a explicat în precedent, prin acesta nu se organizează executarea legii, ci se pronunță o hotărâre în soluționarea unui conflict juridic, dat de lege în competența unei autorități administrative independente, după o procedură bazată pe principiul contradicționalității, al asigurării dreptului la apărare. Așadar, actul administrativ jurisdicțional nu intră în

sfera actului administrativ pentru care se efectuează procedura prealabilă. În jurisprudența Curții Constituționale, sens în care exemplificăm dec. nr. 1470/2009, s-a arătat că, potrivit prevederilor O.G. nr. 137/2000, CNCND este un organ administrativ cu atribuții jurisdicționale, care se bucură de independența necesară îndeplinirii actului administrativ jurisdicțional. Calea de atac care se exercită împotriva hotărârii Colegiului director prin care s-a soluționat o sesizare este acțiunea la instanța de contencios administrativ¹.

Dec. ICCJ (SCAF) nr. 3091/2011 (www.scj.ro): „Împrejurarea că nu s-a formulat o plângere prealabilă distinctă având ca petit această solicitare, nu poate conduce la concluzia că lipsește plângerea prealabilă și astfel cererea ar fi inadmisibilă în condițiile art. 7 L. nr. 554/2004, întrucât o astfel de abordare ar fi excesiv de formalistă și ar denatura scopul instituirii acestei proceduri de protecție a partenerului care are posibilitatea de a obține anularea actului printr-o procedură simplă, rapidă și scutită de taxa de timbru”.

Dec. ICCJ (SCAF) nr. 2146/2016 (www.scj.ro): „Instanța de fond a respins acest capăt de cerere ca inadmisibil tocmai pentru că a reținut că reclamantul nu a adresat o asemenea cerere [conformă art. 7 alin. (1) L. nr. 554/2004] către pârât. (...) plângerea prealabilă trebuie să vizeze exact solicitările persoanei vătămate și nu se poate considera îndeplinită această cerință legală în cazul în care acțiunea se referă la un capăt de cerere diferit de cele solicitate autorității publice”.

Dec. ICCJ (SCAF) nr. 75/2017 (nepublicată): Instanța de fond a respins acțiunea, ca inadmisibilă, constatând că recurenta nu a făcut dovada parcurgerii procedurii prealabile, prevăzute de art. 7 L. nr. 554/2004. A reținut instanța că L. specială nr. 317/2014 nu conține nicio prevedere derogatorie cu privire la procedura prealabilă în cazul deciziei de clasare. În raport cu cele reținute de CCR în Dec. nr. 397/2014 și față de prevederile legale ref. la rezoluția de respingere a sesizării (când, în urma efectuării cercetării disciplinare, nu sunt îndeplinite condițiile pentru exercitarea acțiunii și în cazul căreia nu este necesară îndeplinirea procedurii prealabile), ICCJ apreciază că, și în cazul rezoluției de clasare a sesizării, în forma actuală a textului legal, nu este necesară îndeplinirea unei proceduri prealabile.

A se vedea și: **Dec. ICCJ (SCAF) nr. 3292/2010** (sub art. 1 LCA); **Dec. ICCJ (SCAF) nr. 2549/2012** (sub art. 15 LCA).

Art. 8. Obiectul acțiunii judiciare. (1)¹ Persoana vătămată într-un drept recunoscut de lege sau într-un interes legitim printr-un act administrativ unilateral, nemulțumită de răspunsul primit la plângerea prealabilă sau care nu a primit niciun răspuns în termenul prevăzut la art. 2 alin. (1) lit. h), poate sesiza instanța de contencios administrativ competentă, pentru a solicita anularea în tot sau în parte a actului, repararea pagubei cauzate și, eventual, reparații pentru daune morale. De asemenea, se poate adresa instanței de contencios administrativ și cel care se consideră vătămat într-un drept sau interes legitim al său prin nesoluționarea în termen sau prin refuzul nejustificat de soluționare a unei cereri, precum și prin refuzul de efectuare a unei anumite operațiuni administrative necesare pentru exercitarea sau protejarea dreptului sau interesului legitim.

(1)² Persoanele fizice și persoanele juridice de drept privat pot formula capete de cerere prin care invocă apărarea unui interes legitim public numai în subsidiar, în măsura în care vătămarea interesului legitim public decurge logic din încălcarea dreptului subiectiv sau a interesului legitim privat.

(1)² Prin derogare de la dispozițiile alin. (1), acțiunile întemeiate pe încălcarea unui interes legitim public pot avea ca obiect numai anularea actului sau obligarea autorității pârâte să emită un act sau un alt înscris, respectiv să efectueze o anumită operațiune administrativă, sub sancțiunea penalităților de întârziere sau a amenzii, prevăzute la art. 24 alin. (2).

¹ Alin. (1) al art. 8 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 10 din L. nr. 262/2007.

² Alin. (1)¹ și (1)² ale art. 8 au fost introduse prin art. I pct. 11 din L. nr. 262/2007.

(2)¹⁾ Instanța de contencios administrativ este competentă să soluționeze litigiile care apar în fazele premergătoare încheierii unui contract administrativ, precum și orice litigii legate de încheierea, modificarea, interpretarea, executarea și încetarea contractului administrativ.

(3) La soluționarea litigiilor prevăzute la alin. (2) se are în vedere regula după care principiul libertății contractuale este subordonat principiului priorității interesului public.

- **NECONSTITUȚIONALITATE. D.C.C. nr. 459/2014:** „dispozițiile art. 8 alin. (1) raportate la art. 2 alin. (1) lit. c) teza 1 din L. contenciosului administrativ nr. 554/2004 sunt constituționale în măsura în care se interpretează în sensul că decretulele Președintelui privind numirea judecătorilor la Curtea Constituțională sunt excluse din sfera controlului judecătoresc sub aspectul verificării îndeplinirii condiției «înaltei competențe profesionale»”.
- **RIL. A se vedea Dec. ICCJ (Complet RIL) nr. 1/2017** (sub art. 2 LCA).
- **HP. A se vedea Dec. ICCJ (Complet DCD) nr. 12/2015** (sub art. 1 LCA).
- **DISPOZIȚII CONEXE. A se vedea și L. nr. 188/1999** (sub art. 1 LCA).
- **JURISPRUDENȚĂ. A se vedea și:**
 - Dec. ICCJ (SCAF) nr. 3292/2010 și Dec. ICCJ (SCAF) nr. 1926/2014 (sub art. 1 LCA);
 - Dec. ICCJ (SCAF) nr. 1466/2015 (sub art. 10 LCA).

Art. 9. Acțiunile împotriva ordonanțelor Guvernului. (1)²⁾ Persoana vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim prin ordonanțe sau dispoziții din ordonanțe poate introduce acțiune la instanța de contencios administrativ, însoțită de excepția de neconstituționalitate, în măsura în care obiectul principal nu este constatarea neconstituționalității ordonanței sau a dispoziției din ordonanță.

(2) Instanța de contencios administrativ, dacă apreciază că excepția îndeplinește condițiile prevăzute de art. 29 alin. (1) și (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, sesizează, prin încheiere motivată, Curtea Constituțională și suspendă soluționarea cauzei pe fond.

(3)³⁾ După pronunțarea Curții Constituționale, instanța de contencios administrativ repune cauza pe rol și îi dă termen, cu citarea părților. Dacă ordonanța sau o dispoziție a acesteia a fost declarată neconstituțională, instanța soluționează fondul cauzei; în caz contrar, acțiunea se respinge ca inadmisibilă.

(4) În situația în care decizia de declarare a neconstituționalității este urmarea unei excepții ridicate în altă cauză, acțiunea poate fi introdusă direct la instanța de contencios administrativ competentă, în limitele unui termen de decădere de un an, calculat de la data publicării deciziei Curții Constituționale în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(5)⁴⁾ Acțiunea prevăzută de prezentul articol poate avea ca obiect acordarea de despăgubiri pentru prejudiciile cauzate prin ordonanțe ale Guvernului, anularea actelor administrative emise în baza acestora, precum și, după caz, obligarea unei autorități publice la emiterea unui act administrativ sau la realizarea unei anumite operațiuni administrative.

- **DISPOZIȚII CONEXE. L. nr. 47/1992 priv. organiz. și funcț. Curții Constituționale, rep. (M. Of. nr. 807 din 3 decembrie 2010; cu modif. ult.): „Art. 29. (1) Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești sau de arbitraj comercial privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, care are legătură cu soluționarea cauzei în orice fază a litigiului și oricare ar fi obiectul acestuia. (...) (3) Nu pot face obiectul excepției prevederile constatate ca fiind neconstituționale printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale”.**

¹⁾ Alin. (2) și (3) ale art. 8 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin art. I pct. 12 din L. nr. 262/2007.

²⁾ Alin. (1) al art. 9 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. unic din L. nr. 100/2008 [A se vedea și **D.C.C. nr. 660/2007 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 9 L. contenciosului administrativ nr. 554/2004 (M. Of. nr. 525 din 2 august 2007)].**

³⁾ Alin. (3) și (4) ale art. 9 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin art. I pct. 13 din L. nr. 262/2007.

⁴⁾ Alin. (5) al art. 9 a fost introdus prin art. I pct. 14 din L. nr. 262/2007.